

DŮM STAVÍME OD ZÁKLADŮ

Motto

V životě vždy nejlíp zpívá
a je samý vtip,
kdo je chytrý a jde mu všechno líp.

Není to tak snadné. Třeba začít od základu:
Nikdo nesmí zůstat vzadu!

A mít se rádi: spolužáci, učitelé,
školník, kuchař, sousedé,
chlapci, dívky, psi i kočky
a prostředí skvělé.

A to je celé.
Kdepak najít vhodnou školu?
Kde ti dají nejvíce?
V Praze 13, Mohylová ulice.

Obsah:

I. Identifikační údaje	4
Základní informace	4
Zřizovatel školy	4
II. Charakteristika školy	6
Organizace výuky a rozvržení pracovního dne	7
Profilace a zaměření školy, vzdělávací nabídka žákům	8
Spolupráce školy s rodiči a veřejností	10
Rada školy pořádá ve spolupráci se školou několik tradičních akcí:	10
III. Charakteristika školního vzdělávacího programu	12
1. Kompetence k učení a motivace pro celoživotní vzdělávání.	12
2. Kompetence k řešení problémů	12
3. Kompetence komunikativní	12
4. Kompetence sociální a interpersonální	13
5. Kompetence občanské	13
6. Kompetence pracovní	13
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	18
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	20
Začlenění průřezových témat	20
Environmentální výchova	21
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	21
Multikulturní výchova	21
Výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova	21

Mediální výchova	22
IV. Učební plán	25
Tabulace učebního plánu	25
Poznámky k učebnímu plánu.....	26
V. Učební osnovy	27
<i>Základní vzdělávací oblasti a jejich obsahové zaměření</i>	<i>27</i>
Obsah učiva	28
<i>Autoevaluace školy.....</i>	<i>32</i>
1) Hodnocení dlouhodobých plánů a záměrů	35
2) Hodnocení krátkodobých (ročních) plánů.....	35
3) Hodnocení pedagogických pracovníků	36
4) Účast v celostátních srovnávacích testech typu Kalibro, Scio	37
5) Objektivizace hodnocení a klasifikace žáků	37
6) Dotazníky, ankety (pro žáky, rodiče, pracovníky), schránka důvěry , práce Rady rodičů	37
<i>Koncepce pro období 2005 – 2010.....</i>	<i>39</i>
PŘÍLOHA.....	41
Školní družina	41
<i>Z celoročního programu školní družiny.....</i>	<i>48</i>
Vychováváme pro život	48
<i>Z dlouhodobého projektu – v duchu českých tradic (Člověk a svět).....</i>	<i>50</i>

I. Identifikační údaje

Základní informace

Adresa: Mohylová 1963
Praha 5
155 00

Ředitelka školy: Mgr. Martina Štychová
Telefon: 235 510 002-3
Fax: 235 510 002

Email: reditelka@zsmohylova.cz
martina.stychova@zsmohylova.cz

Internet: <http://www.zsmohylova.cz>

IČO: 61385611
IZO: Základní škola: 108022862
Školní družina: 112400434
Školní jídelna: 108022927

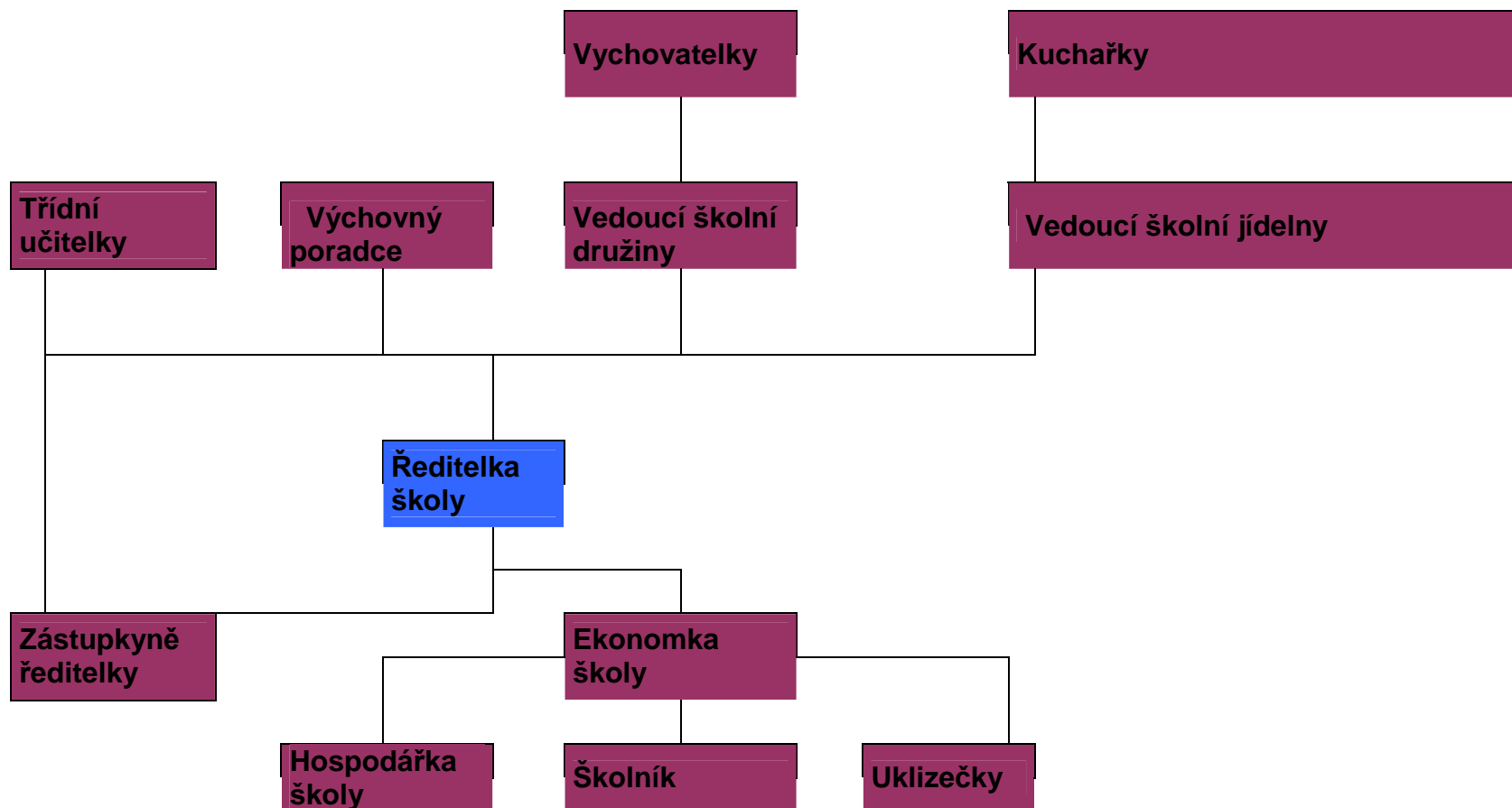
Zřizovatel školy

Městská část Praha 13
Sluneční náměstí 13
Praha 13
158 00
Tel : 235011 111

Platnost dokumentu od 1.9. 2005

Razítko školy a podpis ředitelky školy

Organizační schéma
školy

II. **Charakteristika školy**

Základní škola Mohylová 1963. Praha 13, Lužiny je jednou z 9 sídlištních škol na Praze 13. Jsme školou pouze prvostupňovou a chápeme, že škola je součástí života každého z nás a proto dbáme na individuální přístup a osobní kontakt s každým žákem a jeho rodinou.

Škola je umístěna v lokalitě sídliště Lužiny, v klidném rondelu panelových domů, obklopena školní zahradou, na které děti naleznou klid v zeleni, kde odpočívají a mohou si i hrát na školním hřišti. Na zahradě jsou možné i tyto sportovní aktivity : (míčové hry, doskočiště na skok daleký, šplhadla). Naleznou zde také skleník, skalku a domečky na odpočinek a mohou zde plnit i různé písemné úkoly. Mnohdy zde realizujeme i vyučovací hodiny a pravidelně zde trávíme velké přestávky.

Pedagogický sbor tvoří čtrnáct pedagogických pracovníků. Dvanáct pedagožek je plně kvalifikovaných.

Naplněnost školy žáky není jen ze spádové oblasti Prahy 13, ale žáci dojíždějí i z okolních obcí, jako Rudná, Třebonice, Vysoký Újezd a Hostivice. Školní budova má charakter pavilónové školní budovy. Je rozdělena do dvou pavilónů a spojovacím článkem je správní část s ředitelnu, sborovnu a kanceláři hospodářky a ekonomky školy. V této části je také tělocvična (ze skromnosti jí říkáme pohybový sál). Každý pavilónek má svůj vlastní vchod a oddělené toalety pro chlapce a dívky. V jednom jsou kmenové třídy a herna družiny, knihovna a počítačová učebna. Ve druhém pavilonu máme kromě tříd také jazykovou učebnu se společenskou místností. V této místnosti organizujeme pravidelně vánoční a velikonoční výstavy a jiné kulturní akce. Provedli jsme stavební a technické úpravy, které umožnily vznik otevřených chodbiček před vchody pro naše žáky. Také jsme se snažili vytvořit jistou bezbariérovost naší budovy a úspěšně po pěti letech u nás ukončila docházku dívka na vozíku. Pan školník umožnil našim žákům jezdit do školy na kolech a koloběžkách a vytvořil stojany na jejich parkování v areálu školy.

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni, průběžně dochází k jeho obnově, v současné době probíhá postupná výměna školního nábytku a snažíme se stále doplňovat výpočetní techniku a obnovovat pomůcky v prvoučném kabinetě.

Ve školní budově je 9 kmenových tříd, jazyková učebna, herna školní družiny, tělocvična, počítačová učebna, knihovna a společenská místnost. Součástí školy je školní jídelna, školní mlékárna (výdejna školního mléka a děti si zde mohou koupit svačinu). V pavilonu B, jsme zbudovali keramickou dílnu se zvláštním vchodem.

➤ ***Ve škole jsou 4 oddělení školní družiny:***

1. oddělení pro žáky prvních tříd
2. oddělení pro žáky druhých tříd
3. -4 oddělení pro žáky třetích až pátých tříd.

Organizace výuky a rozvržení pracovního dne

Vyučování začíná v 8.30 hodin a žák přichází do školy od 8.10-8.20.hod. Deset minut je vždy ve škole dřív, aby si v klidu připravil své věci na vyučování a mohl začít v 8.30 pracovat. Pokud rozvrh jednotlivých tříd stanoví začátek vyučování na jinou hodinu (organizační změny- plavání, divadlo, exkurze ...) ,je žák také nejpozději deset minut před vyučováním ve škole. (podrobně Školní řád)

Každý pracovní den začínáme rozhlasovým vysíláním. Třídy mají podle rozpisu předem připravený příspěvek a ten zazní celou školou. Příspěvek se také objeví ve školním časopise Mohyláček, do kterého přispívají všichni žáci školy, ale vydávají ho žáci pátých ročníků.

Vyučování organizujeme prostřednictvím vyučovacích bloků a tématických projektů. Blok nemusí vždy odpovídat běžné vyučovací jednotce. Organizačním celkem je tedy týden- v rozvrhu zastoupen počtem vyučovacích hodin. Ale jeho naplnění volí učitel podle individuální potřeby žáků, nebo náročnosti úkolů, které si na týden stanoví. Takže struktura pracovního dne a čas věnovaný jednotlivým učebním aktivitám se odvíjí od potřeb žáků a od tématu na kterém pracují.

Poklidný pracovní den začínáme v komunitním kruhu, kde si říkáme zážitky z předešlého dne, jakou máme náladu, případné starosti a společně ho plánujeme. Společně se také motivujeme na téma, které nás bude dnem provázet. Zjistíme vědomosti, které už děti o tématu mají. Žáci zde dostanou i instrukce k organizaci pracovního dne.

Potom následuje společná práce –učivo českého jazyka, matematiky a jazyka cizího. Anglický jazyk v 1. a 2. ročníku integrujeme do předmětu Člověk a svět.

Žáci pracují společně, samostatně, nebo spolupracují ve dvojicích, či skupinách. V tomto bloku většinou žáci pracují na společném zadání. Po tomto pracovním bloku následuje až 30 minutová přestávka, kterou žáci a učitelé využívají k načerpání nových sil a pobytu na čerstvém vzduchu. Školní zahradu využíváme vždy, když počasí dovolí.

Po přestávce následuje blok zaměřený na praktické činnosti, které souvisejí s právě probíraným učivem a tématem projektu, na kterém pracujeme. Mohou se tedy v tomto bloku odvíjet různé činnosti a každá skupina může pracovat na jiném úkolu. Dbáme na provázanosti mezipředmětových vztahů.

Den končíme opět společným setkáním a prezentujeme a hodnotíme výsledky své práce. Zde se žáci i vzájemně poučí a předávají si zkušenosti a postřehy. Také se žáci učí vzájemně hodnotit svou práci a práci hodnotí i učitel.

Součástí vzdělávacího procesu jsou **tradiční akce školy.**

Profilace a zaměření školy, vzdělávací nabídka žákům

➤ ***výuku jazyků***

Anglický jazyk jsme integrovali do předmětu Člověk a svět již od prvního ročníku a to pouze formou hry a poslechu osm až deset minut každý den. Od třetího ročníku vyučujeme tři hodiny týdně. Jsme totiž školou pouze prvostupňovou, a proto úzce spolupracujeme se ZŠ Bronzová, kam naši žáci mohou bez přijímacích zkoušek přejít do šestého ročníku jejich jazykových tříd.

➤ ***možnosti využití počítačů***

Ve škole máme počítačovou učebnu (celkem 12 pracovních míst), které jsou využívány nejen k výuce informatiky ve čtvrtém ročníku (ve čtvrtém ročníku právě proto, že chceme již v pátém ročníku využít těchto znalostí k samostatnému využívání této učebny, na shromažďování materiálů samotnými žáky, ale především v běžné výuce v rámci jednotlivých předmětů).

Množství výukových programů umožňuje žákům hravou formou opakovat nabyté vědomosti. Počítačová učebna je využívána i školní družinou a kroužkem v odpoledních hodinách

➤ ***sportovní aktivity***

Žáci školy se zúčastňují sportovních soutěží. Již od prvního ročníku mají žáci možnost absolvovat plavecký výcvik. Ve druhém ročníku jsme jej zařadili jako povinnou součást, neboť dítě v osmi letech má mít již základ plaveckých dovedností. V dalších ročnících už jde o kondiční plavání. Organizujeme branný den ve spolupráci s Armádou ČR.

➤ ***organizace volného času žáků***

Žákům je poskytnuta široká nabídka volnočasových aktivit – sportovní hry, florbal, stolní tenis, tanečky, počítačový kroužek, angličtina hrou, netradiční výtvarné techniky, dramatický kroužek, flétny, přírodovědný kroužek, keramika, klub deskových her a další, do nabízených aktivit je zapojeno téměř 150 žáků školy.

➤ ***organizace kulturních programů***

Ve škole jsou již tradicí návštěvy divadel a pořádáme besedy a osvětové přednášky pro všechny ročníky.

Zajišťujeme pro žáky vzdělávací pořady z oblasti přírodovědné, ekologické, zdravého životního stylu, prevence patologických jevů, dopravní výchovu a besedy s autory dětské literatury.

➤ **využívání školní knihovny a počítačové učebny**

V rámci vyučovacích bloků využíváme propojení počítačové učebny a školní knihovny jako zdroje sběru informací pro zadané skupinové nebo samostatné práce žáků, na kterých pracují. V počítačové učebně je tiskárna a kopírka pro žáky a pro pedagogy. Ve sborovně a v kanceláři školy je tato technika k dispozici pro pedagogy.

➤ **využívání školního rozhlasu**

Pravidelné ranní chvilky zaznívají každý den ze školního rozhlasu a žáci tak reagují na události minulých dnů, nebo upoutávají na pěknou jimi přečtenou knihu, kulturní zážitek, sportovní výsledky, nebo recitují své básničky a dokonce někteří i zpívají a hrají na hudební nástroj.

➤ **spolupráce s mateřskými školkami**

Pravidelně každý měsíc probíhá setkání předškoláků ze třech mateřských škol a společně s námi pracují na projektu „Spokojený prvňáček.“ Na konci školního roku žáci předvedou v mateřských školách svůj program ze školní Akademie.

➤ **organizace pracovního dne u nás ve škole**

Vyučování začíná v 8,30 hodin v pondělí vždy společným setkáním všech žáků školy s vedením školy. Ostatní dny začíná pracovní den rozhlasovým vysíláním jednotlivých tříd. Pracovní den máme rozdělen do dvou bloků, mezi nimiž nezvoní a mohou se tudíž plně přizpůsobit pracovnímu tempu a probírané látce. Je tedy zcela na učiteli, jak práci v blocích časově využije.

➤ **přípravný kurz pro budoucí prvňáčky**

Každý školní rok před zápisem organizujeme ve spolupráci s PPP tři lekce přípravy a po zápisu pro naše žáky lekcí deset. Jde o praktickou přípravu a seznámení žáků a rodičů s chodem školy a její filozofií. Na konci školního roku pořádáme Seznamovací odpoledne, kde už budoucí žáci a rodiče poznají konkrétní paní učitelku, kmenovou třídu a rozdělí se do tříd. Vědí tak, že v září se není čeho bát.

Naše základní škola je zapojena do sítě Daltonských škol. Prvky této pedagogiky i metody kritického myšlení nyní přirozeně prolínají naším ŠVP. Vzhledem k velmi širokému spektru vzdělávacích potřeb našich žáků – od žáků nadaných až po žáky se zdravotním a mentálním postižením - se nám jeví jako velmi přínosné a smysluplné zaměřit strategii školy směrem k tvořivému učení, které je založeno na zvládnutí přirozených situací, na přizpůsobení se individualitám žáků.

Chceme docílit toho, aby naše škola umožňovala individuální uplatnění každému žákovi a každému z nich umožnit pocit úspěchu a najít sám sebe. Každý má jiné možnosti a my se snažíme najít cestu k úspěchu pro každé dítě v naší škole.

Spolupráce školy s rodiči a veřejností

Naši školu chápeme jako součást komunity ,které je otevřená.Víme,že život mimo školní zdi je důležitým zdrojem učení,ze kterého škola čerpá a vychází.Zástupci rodičů žáků tvoří Radu rodičů a s vedením školy se schází každý měsíc. Jsou informováni o činnosti školy,výsledcích vzdělávání a o záměrech školy.Na schůzkách Rady rodičů jsou vítáni ale i všichni ostatní rodiče našich žáků,ne jenom ti zvolení třídní samosprávou.Proto výsledkem tohoto propojení je mnoho společných akcí.

Rada školy pořádá ve spolupráci se školou několik tradičních akcí:

➤ Vánoční a Velikonoční výstavu

K této spolupráci jsme přizvali také kluby důchodců a chráněnou dílnu Diakonie.

Naše výstavy jsou čtyřdenní a žáci na nich prezentují svůj um. Rodiče instalují,nakupují a zásobují místní kavárnu dobrotami. Žáci provádějí a starají se o návštěvníky. Zástupci Klubu důchodců obsluhují v kavárně.

➤ Víkendové akce

Nejvíce asi je navštěvovaná Adventní dílna, kde pod vedením lektorky vyrábíme věnce, svícny a jiné dekorace.

➤ Zahradní slavnost

Na konci roku proběhne na zahradě rozloučení se žáky pátých tříd a setkání všech vyučujících s rodiči. Grilujeme a žáci předvedou svá vystoupení.

➤ Mikulášská nadílka

Rada rodičů nakoupí drobnosti pro Mikuláše.

➤ Kurz pro budoucí prvňáky

➤ Seznamovací odpoledne pro budoucí prvňáčky

zapsaní žáci – jejich rodiče - učitelé a současní rodiče žáků.

➤ **Letní tábor**

prvních čtrnáct dní v červenci organizuje Rada školy letní tábor.

➤ **Noc s Andersenem**

Školní družina ve spolupráci s Radou školy organizuje spaní ve škole s literární tematikou.

➤ **Poetický večer**

tématem je Heslo: Všichni jsme tu doma. Z vlastních prací žáků je sestaven sborník.

➤ **Charitativní akce**

Jsme sponzory dvou dětí z Etiopie. Výtěžkem ze školních akcí jim přispíváme na školní pomůcky. Organizujeme Srdíčkové dny, jejíž výtěžek jde na dovybavení dětských oddělení ve FN Motol.

Myslíme také na zvířátka a sponzorujeme krajtů zelenou v ZOO Praha.

Rodiče mají možnost navštívit své děti jednak v běžné výuce, jednak ve volnočasových aktivitách, které škola pro žáky organizuje. Přispívá to k vzájemné důvěře. Vzájemná komunikace mezi učitelem a rodičem je velmi přínosná a my ji stavíme na vzájemné toleranci. Víme, že kladný vztah učitel a rodič = spokojený žák.

III. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Náš Školní vzdělávací program jsme postavili tak, aby vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a které tvoří jeho základní strategii. Navázali jsme při jeho tvorbě na již zavedený a propracovaný Daltonský plán a rozšířili jsme o prvky kritického myšlení a projektového vyučování. Tento směr učí žáky učit se, komunikovat, spolupracovat, pomáhat druhým, pochybovat, ověřovat si poznatky z různých zdrojů a pramenů informací. Umožňuje všem zažít úspěch. Tyto metody umožňují účelně zaměstnat všechny žáky, věnovat se pomalejším žákům a nadaným dovolují postupovat v práci rychleji a řešit složitější úkoly nad rámec osnov.

Náš školní vzdělávací program vytváří příležitosti pro dosažení osobního maxima každého dítěte. Vedeme je k porozumění sama sebe, ostatních a celému světu kolem sebe. A proto v etapě základního vzdělávání považujeme za důležité tyto kompetence :

1. Kompetence k učení a motivace pro celoživotní vzdělávání.

- efektivní vlastní učení se, práce s informacemi, samostatné pozorování, experimentování, propojení informací se skutečným životem, samostatnost v organizaci vlastní činnosti, vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost a zodpovědnost, pochopit smysl vlastní práce, poznat své vlastní možnosti, prezentovat své vlastní výsledky, uplatňovat sebehodnocení, tvořivě pracovat na projektech, pracovat s přiměřeným učivem, využívat kladného hodnocení, podporovat zvědavost a jít osobním příkladem

2. Kompetence k řešení problémů

- poznatky nepředkládáme žákům v hotové podobě, ale rozvíjíme schopnost logického myšlení. Žák rozpozná problém, plánuje způsob jeho řešení, (podpora netradičních způsobů řešení). Objevuje vzájemné vztahy a příčiny přírodní, společenské a další. Kriticky myslí, využívá vědomosti pro různé varianty řešení atd.)

3. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, naslouchá druhým- etika komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro jiné názory, respektování originálních názorů a názorů, s kterými my nesouhlasíme. Učí se argumentovat. Vhodnou formou prosazuje své zájmy. Využívá informační a komunikační prostředky atd.)

4. Kompetence sociální a interpersonální

- jasná pravidla pro soužití ve škole- práva , povinnosti a sankce, spolupracuje v týmu, osobně odpovídá za výsledky společné práce, je ohleduplný k jiným, přispívá k diskusi v menším i větším kolektivu , vytváření atmosféry demokracie a přátelství
- vytváří prostor pro komunikaci a střetávání různými formami (ústně, písemně, technickými, výtvarnými a dalšími prostředky).

5. Kompetence občanské

- učí se chápat majetkové rozdíly, složitost citového života a snaží se orientovat ve vlastním životě a v citových vztazích. S dospělými je schopen řešit své citové vztahy. Učí se kultivovaně a otevřeně řešit své vztahy, respektuje přesvědčení druhých, chápe základní demokratické principy společnosti, rozhoduje se zodpovědně a učí se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem – ohleduplnost vůči starým a hendikepovaným lidem, k přírodě- jedná ekologicky, ke kulturním a etickým hodnotám. Vztahy ve škole- integrace žáků vyžadujících speciální péči, porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur a vytváření podmínek pro adaptaci těchto žáků.

6. Kompetence pracovní

- osvojuje si základních pracovních návyků a dovedností - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, přistupuje zodpovědně k výsledkům pracovní činnosti
- Organizace denního režimu, zdravý stravovací a pitný režim, hygienické přestávky při práci. Škola bez kouření a drog, prevence šikany a násilí, čistota a bezpečí ve škole. Pohybové tělovýchovné chvíle a relaxační přestávky a nabídka pohybových aktivit.

Pozn.: Úplné vymezení klíčových kompetencí uvádí rámcový vzdělávací program.

K naplnění všech těchto kompetencí vede každodenní činnost školy. Formy a metody vyučování, ale i další akce, které se školou úzce souvisejí a jsou s ní provázané. Protože jsme školou pouze s prvním stupněm, klademe důraz na přestup našich žáků na druhý stupeň a seznamujeme žáky s programy jiných škol.

Náš Školní vzdělávací program stojí tedy na myšlence- Správný a kvalitní dům stojí na pevných základech. A jeho stavitel vždy myslí na možnost dalšího celoživotního rozšiřování, zvelebování a možnosti přístavby své stavby. Takže na každé dítě pohlížíme jako na individualitu, která volí správný materiál, pracovní postup a rychlost stavby. Sleduje nové trendy ,technologie a vybírá si správný tým spolupracovníků a umí ocenit um jiných. Bude umět zvážit svoje síly a možnosti. Každý v životě postaví jinou stavbu a bude s ní spokojen. A na nás bude stavitele vést k tomu, aby si uvědomil, že jen na něm , jak pevnou stavbu postaví a že se mnohdy až za delší čas mohou projevit nedostatky, kterých se při stavbě dopustil. Každý stavitel tedy nese svou osobní odpovědnost za svou stavbu.

Výchovné a vzdělávací strategie:**Skupinové učení**

Žáky často rozdělujeme do pracovních skupin. V jejich rámci si děti vedle informací o učivu osvojují i dovednost spolupracovat, rozdělovat práci, plánovat ji a další pracovní, komunikativní, sociální a personální kompetence.

Problémové vyučování

Tam, kde je to možné, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí formulujeme problém, který pak mají žáci řešit. Žáci při této metodě pracují buď individuálně, ve dvojici nebo skupině. Problémovou metodou žáci rozvíjejí své kompetence k řešení problémů.

Vrstevnické vyučování – učení vyučováním

Výsledky pedagogického výzkumu i praxe ukazují, že nejvíce se člověk naučí to, co sám učí. Schopnosti, dovednosti a znalosti totiž musí být při učení propojeny souvislostmi s velkými přesahy do jiných oblastí. Při použití této metody se učitel se žákem / žáky dohodne na tématu, které bude (budou) prezentovat jiným žákům. Učitel přitom plní funkci poradenskou. Touto metodou žáci rozvíjejí zejména své kompetence k učení a kompetence komunikativní.

Práce s textem

Dovednost orientovat se v textu, vyhledávat důležité údaje, chápat smysl textu a schopnost vyjádřit jej vlastními slovy není důležitá jen pro vzdělávání v českém jazyce a na základní škole, ale ve všech oborech a po celou jeho dobu a poté i v praktickém životě. Proto věnujeme po celou dobu školní docházky pozornost rozvoji čtenářských kompetencí. Pracujeme při tom s elektronickým i tištěným textem.

Komunitní kruhy

Komunitní kruhy jsou setkáními žáků s učiteli, kteří sedí často skutečně v kruhu a společně řeší problémy třídy, ročníku, hledají odpovědi na otázky spojené s výchovou nebo vzděláváním. Zde je vytvářen bezpečný prostor pro prezentování, formování i případnou korekci postojů žáků k nejrůznějším otázkám, skutečnostem, které se jich týkají. Komunitní kruhy rozvíjejí hlavně kompetence komunikativní, občanské, sociální a personální a kompetence k řešení problémů.

Projektové vyučování

Jde o vyučovací metodu, kterou jsou žáci vedeni k samostatnému zpracování zadaných úkolů a získávají zkušenosti praktickou činností a experimentováním. Ve škole realizujeme různé druhy projektů – celoškolské, ročníkové, střednědobé, krátkodobé. Výhodou této metody je to, že propojuje život školy s praxí. Pedagogické projekty napomáhají rozvoji

kompetencí k učení, k řešení problémů, kompetencí pracovních a v případě propojení s metodou skupinového učení i kompetence komunikativní.

Vzdělávání v souvislostech

Dalším způsobem, který umožňuje žákům pohlížet na svět a lidskou společnost globálně, je vzdělávání v souvislostech. Ty nejsou vždy předkládány jako hotové a neměnné, žáci je objevují aktivní vlastní činností. Tento přístup je realizován v rámci integrovaných bloků a vede k aktivnímu vytváření mezipředmětových vztahů. Také tento postup rozvíjí všechny klíčové kompetence stanovené RVP ZV.

Výše uvedené vzdělávací strategie nejsou jedinými, které jsou ve škole používány. Jsou však těmi, které se používají často a ve všech ročnících.

Pevné, široké základy jsou tedy hlavním předpokladem k úspěchu a my stavíme hlavně z těchto kamenů :

Kámen spokojenosti

Chodit do školy rád a zažívat v ní úspěch, pocit bezpečí a pochopení. Ale spokojeni ve škole musí být i učitelé a platí, že spokojený a vyrovnaný a oceněný učitel je obklopen šťastnými dětmi. Takový učitel vytváří takové podmínky, že si dítě neuvědomuje rozdíl mezi hrou a prací. Víme, že hra je pro dítě namáhavou prací. Ale platí, že čím starší žák, (u nás vzděláváme a vychováváme žáky od 6 do 11 let) tím více se hra blíží k vážné a těžké práci. Volíme tedy metody přiměřené věku. Musíme mít na paměti, že učitel udělá mnoho pro spokojenost a úspěšnost svých žáků, ale zodpovědnost za vzdělání mají také žáci a jejich rodiče.

Kámen bezpečí

Pro tento pocit ve škole má velký význam její atmosféra a klima. Od příjemného prostředí na jehož výzdobě a úpravě se podílí i žáci školy. Vedeme žáky k tomu, že své práce a práce ostatních si má člověk vážit a neničit ji. Vše může zářit novotou, ale bez kvalitních mezilidských vztahů nemůže být nikde dobře. Kládeme důraz na vzájemnou důvěru, najít si čas s každým promluvit a dopřát mu vlastního času. Musíme mít na paměti to, že mohu být respektován pouze tehdy, když i já budu respektovat ostatní. K tomu všemu mohou přispět i tradice a zvyklosti školy. Snažíme se otvírat školu i veřejnosti. Protože propojení školy s reálným životem je vlastně jedno z nejdůležitějších pojmů, protože tam právě náš žák musí obstát.

Kámen vzájemné spolupráce a pomoci

Všichni ve škole se musí cítit jako platní a nepostradatelní spolupracovníci, kterým se vždy dostane pomoci ostatních. Vědět, že jsem platný, ať jsem malý, nebo velký. Ale opravdu nepostradatelnými pomocníky jsou zde rodiče. Bez vzájemné podpory z jejich řad nemůžeme dojít ke správnému cíli. Rodiče považujeme za prvotní učitele svých dětí a tedy za partnery učitele. Pokud si rodič rozumí s učitelem a váží si ho a umí ocenit jeho práci, tak přenáší tento pocit i na dítě. Rada rodičů spolupracuje se školou velmi intenzivně a každý z rodičů se může zapojit do práce. Rodiče jsou ve škole vítáni kdykoliv. Doprovody na akce, výzdoba tříd, organizace akcí. Ke spolupráci patří i kontakty s jinými organizacemi (patronka školy, Kluby důchodců, mateřské školy, Armáda, Umělecká škola...).

Kámen vědění

Víme, že vzdělávání je proces, který nikdy nekončí. Znalosti si budují děti samy. Gramotností nerozumíme pouze to, že žák umí číst a psát. Ale kládeme důraz na naplnění čtyř základních gramotností. Občanská gramotnost – má přispět k výchově dobrého občana, budoucího rodiče, souseda... Gramotnost jazyková – soustřeďuje se na komunikaci a to nejprve v mateřském jazyce a pokračuje jazykem cizím. Informační gramotností nerozumíme jen práci s počítačem, ale informace umět získat, třídít a využít.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podle §16 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, je žákem se speciálními vzdělávacími potřebami dítě se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných upravuje § 17 zákona č. 561/2004 S., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných též upravuje vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb.

Vzdělávání obou skupin žáků se na škole realizujeme formou individuální integrace v běžných třídách. Opíráme se o doporučení a spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) nebo speciálně pedagogickým centrem (SPC) či praktickým lékařem pro děti a dorost.

Ředitelka školy může povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a v souladu s doporučením školského poradního zařízení (PPP, SPC) a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost vzdělávání podle individuální vzdělávací plán (IVP). IVP poskytuje údaje o obsahu, rozsahu, průběhu a způsobu poskytování individuální i skupinové speciální péče o žáka.

Pravidelné konzultace výchovného poradce, učitelů, zákonných zástupců žáka a pracovníka PPP nebo SPC slouží ke kontrole funkčnosti tohoto plánu během školního roku. Důležitá je tato spolupráce hlavně pro žáky sociálně znevýhodněné, kde je nutné spolupracovat též s Odborem sociálních věcí příslušného městského (obecního) úřadu.

Realizace vzdělávání podle IVP:

1. Reedukační péče výchovné poradkyně

- dle počtu žáků, potřeb a možností - 1 hodina týdně – individuální nebo skupinová péče,

práce na PC

2. Vzdělávání žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku ZŠ

- žáky mimořádně nadané vzděláváme ve vyšším ročníku

3. Osobní asistent, asistent pedagoga

- osobní asistent není zajišťován školou (zajišťuje si zákonný zástupce žáka)
- asistent pedagoga pracuje s žákem; ředitelka školy zřizuje funkci asistenta pedagoga se souhlasem místního úřadu

4. Zajištění speciálních pomůcek dle potřeb žáků

5. Zohledňování postižení či znevýhodnění integrovaných žáků při výuce a při hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení a klasifikace žáků se spec. vzdělávacími potřebami

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami provádíme s přihlédnutím k obtížím žáka a doporučením PPP, která jsou zapracována do individuálního vzdělávacího plánu. V odůvodněných případech a na základě písemné žádosti zákonného zástupce je na konci klasifikačního období při stanovování závěrečného hodnocení využívána možnost slovního hodnocení či kombinace klasifikace a slovního hodnocení ve vybraných předmětech.

U žáků **zohledňujeme** zejména:

- úpravu, množství (objemu) zadané práce,
- kombinace forem prověřování znalostí (např. písemné opakování doplněné o ústní přezkoušení),
- dostatek času na práci s možností doplnění úkolu i mimo vyučovací hodinu (vymezený čas)

- používání kompenzačních pomůcek
- podle potřeby ověření pochopení zkoušeného učiva (zda tomu žák rozumí),
- hodnocení přístupu, samostatnosti, aktivity a zájmu žáka o práci.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Zvláštní skupinou dětí, kterou se naše škola snaží zabývat, jsou žáci mimořádně nadaní. Snahou je především vytvořit těmto dětem dostatečně podnětné prostředí.

Pro tyto žáky uplatňujeme zvýšenou motivaci k prohlubování základního učiva, hlavně v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Celkově jsou na dítě kladeny větší nároky, plní v daném předmětu náročnější samostatné úkoly, je podporována jeho aktivita, jeho schopnosti se snažíme využívat při skupinovém vyučování. Někdy tyto žáci pracují podle vlastního individuálního plánu, používáme při výuce vzdělávací programy na počítači, umožňujeme těmto dětem práci s naučnou literaturou. Žák je po dohodě s třídním učitelem zařazen na příslušný předmět i do vyššího ročníku.

Nabízíme možnost uplatnění v různých soutěžích, popřípadě v samostatných školních projektech, podporujeme jejich mimoškolní aktivity, které pomáhají rozvoji talentu.

Často se stává, že tyto žáci mají jisté problémy v integraci v kolektivu, výkyvy v chování. I zde uplatňujeme pedagogické postupy, které pomáhají mnohdy jednostranně nadané jedince začlenit mezi ostatní. Žáky vedeme k toleranci, k rovnému přístupu k méně nadaným, k ochotě pomáhat slabším.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata:

Realizaci jednotlivých výstupů průřezových témat můžeme prakticky najít v každém oboru, ročníku i oblasti a provázejí tedy žáka prakticky od prvního do pátého ročníku. Průřezová témata v sobě zahrnují klíčové kompetence a navazují tedy na práci každého učitele. Chápeme průřezová témata jako spojovací prvky jednotlivých oblastí, tedy oborů. Efektivní využití a zvládnutí průřezových témat vyžaduje spolupráci celého sboru, neboť některá témata realizujeme formou projektů, besed, exkurzí, výletů, spolupráci s hendikepovanými a starými občany. Jindy jde o kontakty na školu v cizím státě. Někdy téma prolíná přímo oborem. U osnov jednotlivých předmětů jsou uvedena a zařazena jednotlivá témata v praktickém využití.

Environmentální výchova

Tyto prvky jsou pravidelně zařazovány do výuky a to ve všech předmětech. Témata s ekologickou tematikou zpracováváme formou projektů (Vesmír, Voda, Místo, kde žiji....) Tento materiál slouží k výzdobě školy a jako studijní materiál pro ostatní žáky. Spolupracujeme s ekologickým centrem Tereza, pořádáme besedy a jsme adoptivními rodiči Kraje zelené v ZOO. Podporujeme útluk hendikepovaných zvířat v Jinonicích. V rámci našich výstav probíhá i výstava opuštěných koček, které čekají na umístění. Sbíráme vybité monočlánky, starý papír a víčka od pet. lahví. Přímou ve třídách třídíme papír a v areálu školy jsou kontejnery na sklo a plast. Při realizaci výstav dbáme na využití přírodního materiálu. Vedeme žáky k aktivní ochraně přírody a uvědomění si, že jsme součástí přírody a budeme ji předávat svým dětem.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Otevírá žákům horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru. Podporujeme žáky v uvědomění si tradičních evropských hodnot, jako jsou morálka, svobodná lidská vůle, uplatňování práva a osobní zodpovědnost. Toto téma prolíná všemi oblastmi.

Multikulturní výchova

Seznamujeme žáky s rozmanitostí jiných kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Rozvíjíme tak smysl pro toleranci, solidaritu a vedeme děti k neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. Pořádáme mezinárodní dny. Seznamujeme se s jednotlivými státy EU. Vrcholem tohoto projektu vždy den státu o kterém byl projekt. (oblečení v barvě vlajky státu, jídlo ve školní jídelně ..) Pravidelně pořádáme setkání, kde naši žáci z jiných etnik přednášejí, zpívají, nebo čtou ve svém rodném jazyce. Vyvrcholením je poetický večer, který nese název Všichni jsme tu doma. Jsme sponzory dvou dětí z Etiopie (žáci z výtěžku školních akcí přispívají na vzdělání těchto dvou sirotků.) Jsou s nimi v písemném kontaktu a vzájemně se informují o výsledcích studia. Kontakt dostali na besedě s lékařem, který pochází právě z Etiopie a zde žije, má rodinu a pracuje ve fakultní nemocnici.

Výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova

Toto téma vede žáka k uvědomění si svých práv a povinností a k pochopení demokratického uspořádání naší společnosti a vede žáky k demokratickému řešení vzniklých problémů a případných konfliktů. To znamená respektovat druhé, brát ohled na zájem celku a uplatňovat zásady slušné komunikace. Toto téma prolíná většinou předmětů. Součástí osnov předmětů jsou i průřezová témata. Do osobnostní výchovy neodmyslitelně patří i protidrogová prevence, sexuální výchova a ochrana obyvatelstva za mimořádných okolností. Sexuální výchovu realizujeme formou besedy a programu pro páté ročníky. Besedu a osvětový den realizují odborníci. Protidrogová prevence je součástí vzdělávacího procesu od 1. ročníku. Klademe také důraz na využití volného času a podporujeme žáky v účasti na soutěžích. Průběžně a to v každém ročníku zařazujeme téma ochrany a chování za mimořádných situací. Žáci znají důležitá telefonní čísla, poskytují první pomoc, (přiměřeně svému věku. Kurz první pomoci provádějí lékaři rychlé záchranné služby.) znají základní postup při evakuaci. Evakuaci provádíme dvakrát ročně. Nácviku všech těchto dovedností je věnován celý den a to ve spolupráci s armádou ČR.

Mediální výchova

Toto téma nabízí základní poznatky a dovednosti, které se týkají práce s médii a mediální komunikaci. Mediální gramotnost, kterou by měl žák být vybaven, zahrnuje: základní poznatky o fungování a společenské roli našich médií a aktivní zapojení našich žáků do mediální komunikace. Jde o schopnost analyzovat přijímaná sdělení, posoudit jejich pravdivost a umět vyvodit závěr, co bylo smyslem tohoto sdělování. Ve škole realizuje projekt Školní rozhlas. Každé ráno má jedna ze tříd příspěvek, který se týká aktuálního dění ve škole, obci, nebo ve světě. Žáci recitují a předčítají i vlastní tvorbu, nebo zpívají a hrají na hudební nástroje. Vydáváme školní časopis Mohyláček a žáci prezentují školní akce v regionálním tisku a televizi.

Osobnostní a sociální výchova

Tématický okruh	I.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
1 – Rozvoj schopnosti poznávání	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS	Čjl, ČaS
2 – Sebepoznání a sebepojetí	ČaS	ČaS	ČaS	Vv, Tv	ČaS
3 – Seberegulace a sebeorganizace					
4 – Psychohygienu					
5 – Kreativita	Vv, ČSP	ČaS, Vv, ČSP	ČaS, Vv, ČSP	ČaS, Vv, ČSP	ČaS, Vv, ČSP, AJ
6 – Poznávání lidí	ČaS, Čjk,	ČaS, Čjk,	ČaS, Čjk,	ČaS, Čjk,	ČaS, Čjk,
7 – Mezilidské vztahy	Čjk	Čjk	Čjk	Čjk	Čjk
8 – Komunikace					
9 – Kooperace a kompetice	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS
10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					
11- Hodnoty, postoje, praktická etika					

Výchova demokratického občana

Tématický okruh	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
1 – Občanská společnost a škola	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS
2 – Občan, občanská společnost a stát					ČaS
3 – Formy participace občanů v politickém životě					ČaS
4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématický okruh	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
1 – Evropa a svět nás zajímá	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS, AJ	Čjk, ČaS, AJ
2 – Objevujeme Evropu a svět				ČaS	ČaS
3 – Jsme Evropané					

Multikulturní výchova

Tématický okruh	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
1 – Kulturní diference					
2 – Lidské vztahy	Čjk, ČaS, Hv,	Čjk, ČaS, Hv,	Čjk, ČaS	Čjk, ČaS,	Čjk, ČaS, AJ
3 - Etnický původ					
4 – Multikulturalita				AJ	AJ
5 – Princip sociálního smíru a solidarity					

Environmentální výchova

Tématický okruh	I.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
1 – Ekosystémy		ČaS, Vv		ČaS, Vv	
2 – Základní podmínky života			ČaS, Vv		ČaS, Vv
3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí					M, ČaS
4 – Vztah člověka k prostředí					

Mediální výchova

Tématický okruh	I.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Čjk	Čjk	Čjk	Čjk
2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
3 – Stavba mediálních sdělení					
4 – Vnímání autora mediálních sdělení					
5 – Fungování a vliv médií ve společnosti					
6 – Tvorba mediálního sdělení	Čjk	Čjk	Čjk	Čjk, ICT	Čjk
7 – Práce v realizačním týmu				ICT	Čjk

IV. **Učební plán**

Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň					Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace	Celkem
		1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a komunikace	8+1	8+1	8+1	7+1	7+1	38	+5	43
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9		9
Matematika	Matematika	4	4	4	5	5	22		22
ICT	Informatika	-	-	-	1	-	1		1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12		12
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	2			
Člověk a jeho svět	Člověk a svět	2	2+1	2+1	2+1	4	12	+3	15
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2+1	2	2	2	10	+1	11
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5		5
Časová dotace + disponibilní časová dotace		20+1	19+3	22+2	23+2	25+1			
Celkem		21	22	24	25	26	109	+9	118

Poznámky k učebnímu plánu

Tělesná výchova

Ve 2.ročníku probíhá výuka plavání v rozsahu 20 vyučovacích hodin (proto je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Rozhodli jsme se zařadit plavání do druhého ročníku, neboť zkušenosti nám říkají, že děti jsou vyspělé a mnohdy přicházejí do školy se základy plavání a my máme na co navázat.Ve třetím ročníku již mnozí kondičně plavou.

Informatika

Tento předmět jsme zařadili již do čtvrtého ročníku a to jednu vyučovací hodinu z toho důvodu,že naši žáci v rámci jiných vyučovacích předmětů využívají počítačovou učebnu a v 5.ročníku už na základě získaných zkušeností mohou sami vyhledávat informace a pracovat s nimi.

Člověk a jeho svět

Tento předmět integruje vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru a v prvním a druhém ročníku předmět Anglický jazyk. Proto je posílen o 3 vyučovací hodiny z volné disponibilní časové dotace, neboť v jeho rámci budou také realizována průřezová témata.Ve čtvrtém a pátém ročníku tuto vzdělávací oblast dělíme na obor přírodověda a vlastivěda.

Český jazyk a literatura

Tento předmět jsme posílili během pěti ročníků o 8 vyučovacích hodin týdně, které jsme využili z volné disponibilní časové dotace, neboť v jeho rámci jsou také realizována průřezová témata a na tento předmět klademe velký důraz, neboť čtenářské dovednosti kladou základ všeho dalšího vědění.

Výtvarná výchova

Výuka Vv je v prvním a druhém ročníku propojena s oblastmi Člověk a svět práce .

Vzdělávací období základního vzdělávání

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období

1. období - 1. - 3. ročník

2. období - 4. - 5. ročník

3. období - 6. - 9. ročník

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5.ročníku a na konci 9.ročníku závazné. Na konci 3.ročníku je očekávaný výstup pouze orientační.

V. Učební osnovy

Základní vzdělávací oblasti a jejich obsahové zaměření

Jazyk a jazyková komunikace

Obsahové zaměření: Český jazyk a literatura, anglický jazyk

Matematika a její aplikace

Obsahové zaměření: Matematika

Člověk a jeho svět

Obsahové zaměření: Člověk a svět

Informační a komunikační technologie

Obsahové zaměření: Informační a komunikační technologie

Člověk a svět práce

Obsahové zaměření: „Člověk a svět práce“ (1. st.).

Člověk a zdraví

Obsahové zaměření: Tělesná výchova

Umění a kultura

Obsahové zaměření: Hudební výchova, Výtvarná výchova

Učivo

V pojetí našeho ŠVP je chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a představuje závazný výčet témat, námětů a činností, které škola nabídne všem žákům k osvojování.

Obsah učiva

je rozpracovaný do jednotlivých ročníků. Podkladem pro rozpracování obsahu učiva bylo zhodnocení dosavadních zkušeností z programu Základní škola, zavedení prvků Daltonského plánu, prvků kritického myšlení, tvořivého, kooperativního a činnostního učení do naší výuky a pedagogických zkušeností učitelů školy.

Školní vzdělávací program byl vypracován na základě týmové spolupráce celého pedagogického sboru, který se již delší dobu zaměřuje na inovaci pedagogické práce a ve výuce klade důraz na činnostní učení, při kterém mají žáci dostatek možností a příležitostí se aktivně podílet na vlastním vzdělávání. Před samotným vypracováním vlastního ŠVP jsme jako tým absolvovali návštěvu pilotní školy a různé semináře. Přesto chápeme náš program jako materiál živý, tedy otevřený dokument, který budeme soustavně doplňovat a konfrontovat v týmu a s realitou. Při změnách budeme vycházet z připomínek rodičů a místní samosprávy.

Mezipředmětové vztahy :

ČjK	Vv	Hv	ČaS	VI	Př	M	ČsP	Aj	ICT
M	ČjK	ČaS	ICT						
Aj	ČjK	ČaS	ICT	Hv					
ČaS	ČjK	Hv	Aj	M	ČsP	Vv			
ICT	ČjK	ČaS	Aj	M	VI	Př	Vv		
VI	ČjK	Aj	M	ICT	Vv	Hv	ČsP	Př	
Př	ČjK	ICT	Aj	M	VI	Vv	ČsP		
Vv	ČjK	ČaS	ICT	Aj	VI	M	ICT	Vv	Hv
Hv	ČjK	ČaS	Aj	VI	Vv	Tv			
Tv	ČjK	Hv							
ČsP	ČjK	ČaS	M	VI	Př	VV			

VI. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi **zpětnou vazbu**, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede pracovat se získanými poznatky. Hodnocení žáka vychází ze stanovených cílů a konkrétních kritérií, jimiž lze žakovu činnost a její výsledky poměřovat a soustředí se na individuální pokrok každého žáka.

Formy hodnocení:

Sebehodnocení žáka je nedílnou součástí procesu hodnocení i významnou kompetencí, kterou chceme u žáků rozvíjet. Pro sebehodnocení žáků a pravidelné poskytování písemné zpětné vazby vyučujícími používáme **měsíční hodnocení**, ke kterému se kromě žáků a učitelů mohou vyjádřit i rodiče.

Ve čtvrtletí v rámci konzultací sepisujeme s žáky a jejich rodiči **smlouvu**, ve které společně hodnotíme žakovu práci za dané období s využitím portfolia (za co můžeme pochválit, v čem ještě potřebujeme přidat, příp. za co musíme napomenout).

Při **hodnocení skupinové práce** se hodnotí nejen samotné skupiny, ale i jednotlivci vzájemně, dále jednotlivci hodnotí sami sebe v kontextu skupiny a v závěru může být výsledek práce jedné skupiny hodnocen ostatními skupinami a učitelem.

Způsoby hodnocení:

Pro hodnocení žáků **1.-3. ročníku** používáme **slovní hodnocení**. Toto slovní hodnocení je souhrnnou písemnou zpětnou vazbou o tom, co žák zvládl a jakých cílů bude dosahovat v dalším období vzdělávání.

Žáci **4.-5. ročníku** jsou již hodnoceni **známkami**, které jsou číselným vyjádřením stavu, který žáci i rodiče znají z měsíčního popisného hodnocení.

Nástroje hodnocení:

- **Portfolia žáků** zakládáme již v 1. třídě a shromažďují materiály různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáků.
- **Diskuze** – pravidelná zpětná vazba , hodnotíme práci jednotlivců i skupin.
- **Rozhovor** – výměna názorů mezi žáky, učiteli a rodiči, nejčastěji při konzultacích .
- **Ústní i písemné hodnocení** – konkrétně vyjadřujeme práci žáků, co se zdařilo a co ne.
- **Komunitní kruh** – každodenní setkání žáků se svým učitelem, hodnotíme práci daného dne , učitelům se dostává zpětná vazba od žáků k průběhu výuky.

Klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá ve Školním vzdělávacím programu hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímou v průběhu výchovně vzdělávacího procesu (a také souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období) poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů (vedoucích ke klíčovým kompetencím). Tyto své poznatky sděluje žákovi a rodičům vždy individuálně a beze svědků. Dvakrát ročně uskuteční individuální pohovory a také dvakrát ročně společné třídní schůzky. Všechny informace jsou důvěrné.

ŠVP je postaven tak, aby odpovídal individuálním potřebám skupiny a zájmům každého dítěte a aby poskytoval příležitost pro pozorování a vyhodnocování pokroku každého dítěte.

Klademe si však otázku: K čemu hodnocení slouží a co je jeho hlavním smyslem a cílem?

Chápeme ho jako zpětnou vazbu, motivaci pro další práci, proces shromažďování informací, kompetenci učitele a dovednosti dětí samých. Využíváme hodnocení založené na individuální normě, kde porovnáváme současný průběh, výsledky práce a chování dítěte s těmi předchozími. Každé dítě se snažíme porovnávat se sebou samým a ne s ostatními spolužáky ve třídě, nebo skupině. V hodnocení žáka nedává ŠVP přednost žádné formě. Stejně jako výběr vhodných forem a metod výuky je i výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka plně v rukou učitele. K tomu, aby učitel mohl prakticky realizovat hodnocení založené na individuální normě, využívá ale rozmanité metody sběru dat o dítěti. Jedná se o pozorování, která písemně zaznamenává a spolu s výsledky dětských prací shromažďuje v portfoliu dítěte. Toto portfolio slouží jako materiál pro stanovení jeho vzdělávacích cílů a to například ve formě individuálního vzdělávacího plánu nebo smluv o dosažení cíle. Tyto smlouvy jsou dohodou mezi učitelem, rodičem a dítětem. Zde si dítě ve spolupráci s dospělými stanoví konkrétní cíl, kterého chce dosáhnout. To se děje dvakrát ročně na individuálních konzultacích, kde je podle harmonogramu každému rodiči vymezen individuální čas. Strategie užívané pro hodnocení pokroku dítěte označujeme jako průběžné rozvíjející hodnocení. Hodnocení chápeme jako nikdy neukončený proces, jehož cílem je ale podpora rozvoje každého dítěte.

Hodnocení v našich třídách není pouze záležitostí učitelů. Podílí se na nich i žáci, rodiče a popřípadě asistent ve třídě. Sebehodnocení vede dítě ke schopnosti posuzovat kvalitu vlastní práce a na tomto základě si plánovat cestu ke zlepšení. Žák hodnotí svou práci a chování ústně, nebo písemně. (již od 1. třídy měsíční sebehodnocení).

Jak již bylo uvedeno výše, hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující (všude, kde je to jen trochu možné) vytvářet dostatečný prostor.

Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení žáka představují soubor obecně platných kritérií stanovených školou pro jednotlivé způsoby hodnocení žáků ve vyučovacích předmětech. Kritéria hodnocení žáka by měla být zpracována tak, aby zohledňovala i individuální rozdíly žáků (jejich možnosti, osobnostní maxima) a aby odrážela společné výchovné a vzdělávací strategie školy. Kritéria hodnocení žáka odvíjíme od klíčových kompetencí, tj. formulujeme je tak, aby se do nich promítly jednotlivé aspekty klíčových kompetencí.

Z teorie motivace je známo, že k udržení vnitřní motivace přispívá kromě smysluplnosti činnosti také příležitost spolupracovat a rozhodovat nebo alespoň spolurozhodovat o různých aspektech této činnosti (kdy ji budeme dělat, jakým způsobem, v jakém pořadí budou jednotlivé kroky, zda ji budeme dělat sami, nebo s někým atd.). Proto je důležité, aby do procesu tvorby kritérií byli zapojeni i žáci. Se žáky se domlouváme na kritériích pro udělování známek, hodnocení. Při navrhování známek, hodnocení porovnáváme hodnocení žáka, učitele, hodnocení spolužáků, porovnáváme argumenty.

Samostatnost v plánování a vůbec větší zodpovědnost za vlastní učení přináší písemné smlouvy mezi učitelem a žákem. Cílem je, aby žák problematice porozuměl a ovládal ji na určité úrovni. Stanovujeme si mezicíle, časový harmonogram. Tímto se žák učí podílet na spolurozhodování. Domluvené učivo musí zvládnout a úkoly splnit.

Základem formálního hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici. Vyučující je při klasifikaci povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy (zejména vnitřní pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání), které upravují pravidla pro klasifikaci. Vždy k vysvědčení ještě žák dostane písemné vyrozumění k sepsané smlouvě a popsány konkrétní úspěchy a možná doporučení ke zlepšení práce. Souhrnné písemné slovní hodnocení může vyučující použít na žádost rodičů, pokud tak bude žák lépe motivován k další práci.

Za neopominutelný princip hodnocení a klasifikace žáka považuje Školní vzdělávací program převahu pozitivní motivace.

Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Autoevaluace tedy není samoučelným procesem, ale má poskytovat kvalitní a co nejobektivnější zpětnou vazbu.

Aby tomu tak skutečně bylo, je třeba dbát na tyto zásady:

- Naučit se uvědomovat si nedostatky, připustit, že vůbec nějaké máme.
- Odhalit a pojmenovat příčiny – proč tomu tak je.
- Zvolit nové, účinnější postupy, tj. náprava.

Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Oblasti autoevaluace

1. Podmínky ke vzdělávání

Cíle: udržení alespoň stávajících podmínek ke vzdělávání ve škole v souladu s ŠVP a s RVP, zajištění materiálních, technických, hygienických a dalších podmínek ke vzdělávání.

Kriteria hodnocení: získávání dostatečných finančních zdrojů na provoz (snaha o zájem žáků nespádových obvodů navštěvovat naši školu), míra obnovy vybavení školy, soulad s platnou legislativou v oblasti hygienických podmínek a BOZP a PO.

Nástroje hodnocení: pozorování, rozbor dokumentace, pohovory s učiteli a dalšími pracovníky školy, se zástupci školské rady a zastupiteli, dotazníková šetření.

Časový harmonogram: průběžně, trvale

2. Průběh a výsledky vzdělávání

Cíle: dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků, umožnění pocitu úspěšnosti a seberealizace při školní práci, minimalizace výchovných problémů, realizace ŠVP v souladu s RVP.

Kriteria hodnocení: prostřednictvím kvalifikovaných pedagogických pracovníků postupné zlepšování výsledků vzdělávání žáků, individuální přístup ke každému žákovi, vedení vyučovacího procesu v souladu s ŠVP, využívání kvalitní práce výchovného poradce a protidrogového preventisty. Spolupráce s poradenskými zařízeními. Míra úspěšnosti v přijímacích řízeních na SŠ a v plošných testováních žáků.

Nástroje hodnocení: analýza žákovských prací, rozbor hodnocení žáků, rozbor úspěšnosti v přijetí na SŠ, rozhovory s rodiči

Časový harmonogram: průběžně a trvale, s využitím čtvrtletních hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků žáků na pedagogických radách

3. Spolupráce s rodiči, školskou radou, veřejností, zřizovatelem

Cíle: kvalitní spolupráce s rodiči, aktivní spolupráce se školskou radou, radou rodičů a zřizovatelem, kvalitní prezentace školy na veřejnosti, škola = jedno z center kultury a vzdělanosti v obci

Kriteria hodnocení: zajištění optimální naplněnosti školy, udržení vysoké úspěšnosti v přijímacím řízení na SŠ, dobré vztahy s rodiči, veřejností a zřizovatelem

Nástroje hodnocení: rozhovory, rozbor dokumentace, veřejná vystoupení žáků, dotazníky, pedagogická tvořivost, projektová činnost a mimoškolní aktivity

Časový harmonogram: 2x ročně třídní schůzky, 2x ročně konzultace pro rodiče, individuální konzultace dle dohody, 2x ročně schůzka školské rady, jednání rady rodičů, dotazníkové šetření v případě potřeby, trvale sledování kvality projektů, mimoškolních aktivit

4. Personální oblast

Cíle: kvalitní řízení školy – zajištění plynulého chodu při zachování otevřené a bezpečné atmosféry, zajišťování kvalifikovaného personálního obsazení pedagogických a provozních pracovníků, zajišťování odborného růstu pedagogických pracovníků v oblasti dalšího vzdělávání, vzdělávání vedoucích pracovníků školy, prohlubování vyučované specializace

Kriteria hodnocení: účast na akcích DVPP, aktivita ve vyhledávání a využívání získaných poznatků a zkušeností ve výuce,

Nástroje hodnocení: pozorování, analýza dokumentace, rozhovor, hospitace

Časový harmonogram: trvale, průběžně

5. Školní klima

Cíle: spokojenost žáků i pracovníků školy, příjemné nekonfliktní prostředí, dobré mezilidské vztahy. Zlepšování estetické úrovně prostředí.

Kriteria: spokojený žák i pracovník

Nástroje: pozorování, dotazníkové šetření, rozhovor

Časový harmonogram: trvale, dotazníkové šetření dle potřeby

Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

Evaluační činnosti tvoří nedílnou a svým způsobem permanentně probíhající součást práce školy a můžeme je rozdělit do několika skupin :

1) *Hodnocení dlouhodobých plánů a záměrů*

Soustavně se zamýšlet nad prioritami své koncepce a vymezovat si své prioritní cíle. Mnohdy upřednostnit některé cíle nad jinými a umět posoudit vhodnost výběru. Představy o plánech rozvoje školy projednat s pedagogickým sborem a společně stanovit priority.

Velký prostor a pozornost je věnována klimatu školy a klademe si tato kritéria:

Identifikují se žáci a pedagogové se školou ? (Cítí hrdost, že jsou její součástí?)

Chováme se k návštěvníkům, rodičům a veřejnosti vstřícně? Jsme školou přátelskou a bezpečnou?

Hraje vedení školy pozitivní úlohu při budování dobré atmosféry ve škole ?

Jsou dobré vztahy mezi všemi pracovníky, mezi pracovníky a žáky a mezi žáky navzájem? Jsou žáci a učitelé více spolupracovníky nebo nepřáteli ?

Jsou požadavky pracovníků na kázeň žáků (ale i vlastní) patřičně vysoké, ale přiměřené ?

Je oceňována důležitost udělování pochval a odměn ?

Je prostředí školy příjemné ?

2) *Hodnocení krátkodobých (ročních) plánů*

Koncepce tvoří pevnou podobu školy a její změny nebývají proto tak časté. Roční plány se týkají hlavně toho, v čem je třeba stávající prvky koncepce zlepšovat – od změn tedy velmi radikálnějších až po úpravy pouze drobné. Cílem je zbavit se všeho, co práci spíše narušuje, brzdí a dosáhnout opaku. Toto hodnocení je prováděno pravidelně za uplynulý školní rok.

3) *Hodnocení pedagogických pracovníků*

Každý pracovník musí dostat tvůrčí prostor pro své uplatnění. Iniciativa, tvořivost, kreativita jednotlivých pracovníků, to je základ pro úspěšnou práci. Pro hodnocení platí tato kritéria :

I. Standard

- A. Výuková oblast:
a) hospitace (metody práce korespondující s hlavními cíli, nápaditost)
b) klasifikace a hodnocení žáků
c) rozborů žakovských prací (sešity, výkresy, výrobky ...)
d) srovnávací prověrky, testy
e) zavádění žakovských portfolií
- B. Výchovná oblast:
a) přístup k dětem, obětavost, autorita
b) respektování poruch učení
c) dbání na vnitřní řád
d) spolupráce se školním vysíláním a časopisem
e) prostředí (pořádek, výzdoba)
- C. Administrativa:
a) úroveň dokumentace (přesnost, včasnost)
b) včasnost a přesnost termínu úkolů
- D. Organizace školy:
a) vedoucí metodických orgánů
b) kabinety a funkce
- E. Jednání s rodiči
- F. Třídní učitel:
a) vztahy v kolektivu třídy
b) fungování vnitřního řádu školy
c) vzhled třídy
d) úroveň čtvrtletního a pololetního hodnocení třídy
e) sledování vývojových poruch
f) individuální (neoficiální) dokumentace třídního učitele (smlouvy rodič, učitel, žák)
g) oficiální dokumentace třídního učitele
- G. Vztahy na pracovišti

II. Nadstandard

- a) nápady, tvořivost, iniciativa (mj. akce mimo výuku a školu, soutěže ...)
b) granty, pedagogická tvořivost
c) práce v mimoškolních institucích

- d) sebevzdělávání, rozšiřování kvalifikace
- e) reprezentace školy (soutěže, akce mimo školu)
- f) fakultní učitel
- g) příprava na přijímací zkoušky
- h) kroužky, doučování

4) Účast v celostátních srovnávacích testech typu Kalibro, Scio

5) Objektivizace hodnocení a klasifikace žáků

Vyučující při každodenní práci se žáky a rozborem výsledků jejich činnosti docházejí k určitým závěrům o míře jejich schopností. Aby byl tento pohled objektivní, používáme standardizované testy. Žáci projdou těmito testy na konci 3. ročníku. Konec třetího ročníku je volen proto, že čtvrtým ročníkem že začíná druhý minicyklus 1. stupně. První tři roky školní docházky měly možnost srovnat různou prahovou úroveň dětí vstupujících do školy, byly vytvořeny některé základní návyky. Výsledky testů jsou pro vyučující cenné, protože pomáhají objektivizovat hodnocení žáků a jsou i vodítkem pro volbu vhodných postupů při výuce.

Přesná čísla výsledků jsou důvěrným vnitřním informačním materiálem. Žákům či rodičům se výsledky sdělují v obecnější poloze, zvláště u žáků se slabými výsledky.

Výsledky jsou využívány i pro objektivizaci klasifikace, a to srovnáním výsledků testů se známkou na vysvědčení.

Nedílnou součástí evaluace je uzavření 1. stupně v 5. ročníku. V závěru 5. ročníku je to systém srovnávacích testů s důrazem na český jazyk a matematiku.

6) Dotazníky, ankety (pro žáky, rodiče, pracovníky), schránka důvěry , práce Rady rodičů

To jsou nástroje pro zajišťování zpětné vazby, korigování nesprávností, vytyčování správného směru, úprav v koncepci školy

Časové rozvržení autoevaluačních činností

Září – sebehodnocení práce učitelů a jejich hodnocení vedením školy

Listopad – posouzení práce školy Radou školy, Radou rodičů

Leden- březen –srovnávací testy Kalibro v 5.ročníku

Duben- výsledky přijímacího řízení na osmiletá gymnázia

Květen- vyhodnocení testů Kalibro

Červen- dotazníkové šetření o průběhu školního roku (rodiče,učitelé a ve 4.ročníku žáci) a na základě jejich vyhodnocení stanovit cíl a upravit obsah a organizaci vyučování na příští školní rok

Červenec – všechny výsledky zpracovat do Výroční zprávy o činnosti školy.

V průběhu školního roku probíhají vzájemné hospitace mezi vyučujícími a na společných metodických setkáních vzájemně tyto poznatky vyhodnocujeme.

Velmi významnou evaluační formou bude cílené získávání informací od bývalých žáků školy, kteří byli vzděláváni již podle ŠVP. Jejich vlastní zhodnocení vzdělávání podle ŠVP (např. formou vyplnění zadaného dotazníku) umožní škole vytvořit si alespoň částečně objektivní obraz o tom, jak se jí vzděláváním podle ŠVP daří naplňovat obecné cíle ŠVP (jak se jí daří vybavovat žáky klíčovými kompetencemi pro další studium, osobní a pracovní život).

Podle situace zadáváme dotazníky v průběhu roku a to jako reakci na vzniklou situaci (akce školy,organizace výuky, stravování...)

Další poznatky o fungování školy získáváme na společných setkáních s rodiči žáků (Rada rodičů,rodiče ve výuce,třídní schůzky,pohovory nad smlouvami ,víkendové akce,výstavy, Akademie,Odpoledne za školou,Zahradní slavnost...)

Koncepce pro období 2005 – 2010

Hlavním cílem školy je poskytnout žákům základy všeobecného vzdělání. Rozvíjet osobnost každého žáka, aby byl schopen samostatně myslet, svobodně se rozhodovat a projevovat.

Koncepční záměry:

- Nadále pokračovat v učebním plánu Dům stavíme od základů. Postupně zavádět vlastní ŠVP do všech ročníků. Obohacovat výuku o prvky kooperativního, tvořivého učení a kritického myšlení.
- Respektovat osobnost dítěte, posilovat zdravé sebevědomí, podporovat zvědavost, naučit žáky zájmu o všechno, co s prací školy souvisí.
- To ovšem znamená doplnit pro základní otázky školy účelně potřebné pomůcky a zlepšit organizaci práce celé školy. Jde především o dořešení počítačových učeben a školních kluboven. Dále to vyžaduje volný pohyb žáků po celé škole a to tak, aby děti nesly plnou odpovědnost za výsledky své práce.
- Za takových okolností se nám může zdařit, že děti v učení slabší se přizpůsobí dětem moudřejším a začlení se do celkového chodu celé školy.
- Zvláště budeme usilovat o uplatňování komunikačních schopností dětí. Využijeme k tomu školní rozhlas, v němž se každý bude moci zúčastnit konkursu na funkci „mladého žurnalisty.“ Dále škola vlastní svůj měsíčník „Mohyláček“ a konečně předností Prahy 13 je i její vlastní regionální televizní vysílání, kam se v budoucnosti hodláme prosadit. Smyslem uplatňování komunikačních dovedností nebude informace sama, ale způsob jejího podání. Dnes už je obecně známo, že člověk, který neumí vzít do ruky mikrofon, je handicapován po celý svůj život.
- Chceme se věnovat i staronovému problému nazvanému rasismus. Nacházíme jako dobré řešení především v individuálním přístupu ke každému dítěti. Zahraničním žákům je často nutno vysvětlit smysl školy a postavení vzdělance v životě – a našim domácím žákům celospolečenský pohled na barvu pleti, šikmé oči, rozmarný účes, či barvu oblečení, což ovšem nemá s chápavostí nic společného.
- Budeme v dětech vzbuzovat zájem o vzdělání a všechno, co se školou souvisí. Zejména budeme podporovat jejich pýchu, že získávají vzdělání na „malé škole“ rodinného typu.

- Naši školu budeme prezentovat zejména ve spolupráci s mateřskými školkami a pedagogicko-psychologickou poradnou. Současně budeme udržovat styk s veřejností prostřednictvím výstav, bazarů, přednášek, koncertů a jiných společenských akcí. Významným pomocníkem tu bude Rada rodičů. Postupně se tak staneme centrem rodičů a všech přátel školy.
- Pokusíme se o dovybavení školního hřiště, aby sloužilo ke sportování i rekreaci dětí.
- Budeme poskytovat všem učitelům další vzdělávání a plně zhodnotíme jejich poznatky.
- Budeme vytvářet pevné vztahy mezi školou a rodinou ..
- Zajistíme větší informovanost o dění ve škole prostřednictvím časopisů, rozhlasu i televize.
- Budeme prohlubovat v dětech ekologické cítění. K tomu budou sloužit Tématické dny se zaměřením na ekologii.
- Budeme se snažit zlepšit jejich chování dětí v krizových situacích. K tomu poslouží pravidelné kurzy první pomoci a hasičská cvičení, pořádaná přímo v naší škole.
- Podle programu Kalibro budeme každý rok dělat hodnotící závěry. To samozřejmě se projeví ve zlepšování našich učebních výsledků.

PŘÍLOHA

Školní družina

Výchovně vzdělávací plán školní družiny

1. K pojetí výchovy mimo vyučování a výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

Pojetí výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině vychází ze základní myšlenky celkové nové koncepce výchovy mimo vyučování, která je chápána jako společensky organizované pedagogické ovlivňování volného času, který žáci tráví v době mimo vyučování a mimo přímý vliv rodiny, a to za pedagogického působení pracovníků školských zařízení. Při tomto obecném vymezení jsme si vědomi i té skutečnosti, že o návštěvě školní družiny a o účasti na její činnosti po vyučování samy děti často nerozhodují - chodí tam ponejvíce na přání rodičů - a že vedle činností charakteristických pro využívání volného času děti ve školní družině plní i některé své povinnosti pro školu - připravují se na vyučování.

Nové pojetí výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině vychází dále z toho, že výchova mimo vyučování organizovaná přímo školou není a nemůže být chápána jako oblast výchovně vzdělávací práce, která je jaksí pouze přidružena k výchovně vzdělávací oblasti školního vyučování. V žádném případě také nechápeme školní družinu pouze jako výchovné prostředí, v němž by si děti měly především dělat úkoly. Školní družina má daleko širší výchovně vzdělávací poslání.

Výchova mimo vyučování je tedy v novém pojetí pedagogické práce chápána jako relativně samostatná oblast výchovně vzdělávací činnosti, která svým působením navazuje na výchovné působení v rodině a na povinné školní vyučování.

2. Postavení školní družiny v soustavě výchovně vzdělávací činnosti základní školy.

Nové pojetí a nový obsah výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině vychází z pedagogického postavení, funkce a poslání, které má ŠD v soustavě výchovně vzdělávací činnosti základní školy jako její organická součást.

3. Podmínky a prostředky výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

Výchovně vzdělávací činnost ve ŠD probíhá nikoliv v podmínkách povinné školní činnosti dětí, ale v době jejich odpočinku, rekreace, zábavy, zájmové činnosti atd. v době po vyučování.

Přitom ovšem jsou na školách pro činnost ŠD dány různé jak prostorové podmínky (místnosti vyhrazené pro stálou činnost družiny, možnosti využívání dalších prostorů - tělocvičny, počítačové učebny, školní zahrady atd.) tak i různé podmínky ve vnitřním vybavení místností i vybavení pomůckami, hračkami apod.

Pokud jde o obsahové zaměření činnosti ŠD, jistě musí být cílevědomé, nemůže být nahodilé, ale také nemůže být tak závazně stanovené jako obsah školního vyučování vyučovacími osnovami. Obsahové zaměření činnosti ve školní družině musí také přihlížet ke stupni a míře únavy dětí z předchozího vyučování, ovlivňuje je i roční období, počasí apod.

Tyto všechny a další vnější okolnosti musí brát v úvahu vychovatelka v úvahu při realizaci výchovně vzdělávacích plánů a záměrů své práce s dětmi, při určování obsahu své konkrétní denní činnosti s dětmi, při volbě námětů činnosti.

Vychází-li vychovatelka z daných skutečností a vhodně děti motivuje pro náměty, které jsou jim blízké, může dosahovat velmi dobrých výchovně vzdělávacích výsledků.

Mezi hlavní prostředky výchovného působení počítáme organizované i neorganizované činnosti spojené s hrou, různé zábavy, vlastní tvořivost a organizovaná i neorganizovaná zájmová činnost rukodělná, přírodovědná, esteticko výchovná, tělovýchovná, sebeobslužná a veřejně prospěšná, příprava na vyučování aj.

Odpočinkové, rekreační, zájmové, společensky prospěšné činnosti tvoří součást náplně volného času a platí pro ně princip dobrovolnosti.

Sebeobslužné činnosti a příprava na vyučování mají charakter povinnosti.

4. Druhy a obsah činností ve školní družině.

Shrnutí:

Obsahovou stránku mimoškolní výchovy tvoří tedy různé typy činností:

- Odpočinkové činnosti mají být fyzicky a psychicky nenáročné.
- Rekreační činnosti jsou většinou zaměřené na pohybové aktivity a slouží jako kompenzace nedostatku pohybu ve škole. Smyslem tohoto typu činností je odstranění únavy a obnova sil.
- Podstatou zájmových činností je rozvoj a kultivace zájmů dětí. Tvoří nejvýznamnější součást obsahu výchovy mimo vyučování.
- Cílem veřejně prospěšných činností je vedení dětí k dobrovolné a nezištné práci ve prospěch ostatních.
- Sebeobslužné činnosti se orientují na vedení dětí k samostatnosti v péči o vlastní osobu a majetek i při jednání s lidmi.
- Přípravou na vyučování se rozumí okruh činností spojených s plněním studijních úkolů, opakování, upevňování a prohlubování vědomostí a dovedností.

Z časových důvodů není možné zařadit všechny druhy činností v průběhu jednoho odpoledne. Činnosti se také prolínají, např. při rekreační činnosti se často objevují prvky zájmových či společensky prospěšných aktivit (např. pozorování přírody a její ochrana při rekreačních či pohybových hrách venku). Odpočinkové a rekreační činnosti by však v režimu dne chybět neměly.

Rozvrh činností je tedy rozpracován do týdenních plánů tak, aby vyhovoval požadavkům duševní hygieny, a aby zároveň vytvářel podmínky pro výchovné působení vychovatelek. Přitom vyhovuje potřebám a zájmům dětí a respektuje jejich věkové zvláštnosti.

Tyto týdenní plány jsou také součástí celoročního výchovně vzdělávacího programu naší školní družiny. Náš program usiluje o formování zdravé, vůči negativním vlivům odolné osobnosti, která zná svou cenu a najde si místo ve zdravé sociální skupině.

Naším cílem je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit potřebnými vědomostmi, dovednostmi a postoji.

Školní družina musí být místo pro regeneraci sil dětí po vyučování, rozvíjení tvořivosti, posilování sebevědomí, zájmové vyžití, všestrannou komunikaci, ale hlavně pro radost dětí.

Podmínky pro činnost:

- inspirující, nestresující prostředí
- účelově vybavené prostory
- možnost využívání prostor školy (tělocvična, počítačová učebna, keramická dílna, žákovská knihovna, projekce apod.)
- tenisový koutek
- školní hřiště
- zvláště vhodné okolí školy (Centrální park, Prokopské údolí, Dalejské údolí atd.)

Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavku pedagogiky volného času.

Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Formování životních postojů
- Nacházení nových vazeb mezi již získanými poznatky z vyučování

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností (Člověk ve společnosti)

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život

Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- pěstování potřebných vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině (Člověk jako jedinec)

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, kouření, šikanování, vandalismus,
- násilné chování, rasismus)
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

Nacházení nových vazeb mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce ŠD
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme:

vztah ke své škole, městu, státu - vycházky, výlety, poznatky z cest

Lidé kolem nás:

příbuzenské vztahy v rodině

vztahy mezi dětmi

vztahy ve škole

pravidla soužití

chování lidí- pravidla slušného chování

principy demokracie

základní lidská práva a práva dítěte

práva a povinnosti

Lidé a čas

pověsti a báje

tradice, zvyky, odlišnost způsobů života

návštěva kulturních institucí-muzeum, hvězdárna,

Knihovna, galerie

orientace v čase

Člověk a příroda

Rozmanitost živé a neživé přírody

Ochrana přírody - praktické poznávání přírody

Proměny přírody - roční období

Činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody

Likvidace odpadů - třídění odpadů

Člověk a svět práce

Tradiční i netradiční materiály

Elementární dovednosti

Stručně shrnuto naše školní družina má předpoklady k pravidelnému výchovnému ovlivňování volného času tím, že:

- vychovatelka je s žáky v každodenním styku,
- může působit na většinu dětí,
- má možnost pravidelného osobního kontaktu s rodiči (mj. prostřednictvím internetu, informačních nástěnek, družinových notýsků),
- je členem pedagogické rady, spolupracuje s vedením školy, ostatními pedagogy a rodiči.

Velmi záleží na tom, aby děti po příchodu z vyučování a oběda ve ŠD nejdříve odpočívaly a věnovaly se rekreačním činnostem. Děti nejmladšího věku mohou ve ŠD odpočívat na koberci, poslouchat pohádky, hrát klidné stolní hry. Všichni, kdo pracujeme s dětmi, víme, že hra dětem v dnešní době velmi schází.

Obsahem naší mimoškolní výchovy jsou činnosti, které mají svoje specifika:

- nesmí být fyzicky ani psychicky náročné,
- zaměřují se na pohybové aktivity a kompenzují tak nedostatek pohybu ve škole,
- rozvíjejí a kultivují zájmy dětí,
- podporují dobrovolnou práci ve prospěch ostatních,
- vedou k péči o vlastní osobu a majetek,
- upevňují a prohlubují vědomosti a návyky.

Jednou z dalších možností, kde mají naše děti prostor pro realizaci vlastních zájmů jsou kroužky, které organizuje škola a také kroužky vedené přímo vychovatelkami.

Zájmové zaměření dětí v době pobytu ve školní družině:

Kroužky školy:

hra na flétnu
taneční
floorbalový
pohybové hry
stolní tenis
deskové hry
výtvarný
jazykový - AJ
rukodělný
dramatický

Kroužky ŠD:

přírodovědný (Člověk a příroda)- Návštěva Stanice mladých přírodovědců
sportovní (Člověk a zdraví)
šikovných rukou (Umění a kultura)

Z celoročního programu školní družiny

Vychováváme pro život

Motto: „Chtěl bych” - to není nic. „Chci” dělá divy.

(A.R.Vinet)

ZÁŘÍ:

Poučení o bezpečnosti, úrazech, řádu ŠD; Začít spolu-seznamovací odpoledne (přivítáme prvňáčky); Výzdoba oken a nástěnek ŠD; Výtvarná soutěž - Ahoj prázdniny; Fotosoutěž - nejhezčí fotografie z léta; Tématická přírodovědná vycházka;
Sportovní odpoledne na hřišti.

ŘÍJEN:

Podzim na zahradě; Výroba draků na drakiádu; Závody na koloběžkách; Prokopské údolí- pozorování změn v přírodě, sběr přírodních materiálů;
Drakiáda- odpoledne s rodiči;

LISTOPAD:

Návštěva knihovny; Závody na kolečkových bruslích s plněním úkolu; Bramboriáda - výrobky z brambor; Vzpomínkové odpoledne - Den vzpomínky na zesulé (zvyky a tradice); Soutěž o nejhezčího Podzimníčka;

PROSINEC:

Výzdoba oken ŠD; Návštěva divadla; Tématický výlet; Zábavné odpoledne - hádanky, pranostiky, říkačky, básničky, koledy - vánoční zvyky a tradice; Výroba ozdob a dárků na vánoční výstavu a pro své blízké;

LEDEN:

Vycházka do zimní přírody - Prokopské údolí; Carusošou - hudební soutěž; Návštěva výstavy Galerie Luka; Návštěva MK Stodůlky; Hry na sněhu - soutěže ve stavění iglů a sněhukáků; Přísloví - soutěž družstev;

ÚNOR:

Tématické odpoledne - mezilidské vztahy a můj vztah ke zvířatům; Poznáváme své okolí - návštěva prodejny se zvířectvem - Luka a Lužiny; Výroba masek; Pohádkový karneval;

BŘEZEN:

Já, a kniha jsme kamarádi - v tomto měsíci věnujeme zvýšenou pozornost knížkám a všemu co s nimi souvisí (jací jsme čtenáři, jaké známe pohádky, hrajeme si na spisovatele, skládáme básničky, kdo je to ilustrátor, tématická beseda v knihovně - H.CH.Andersen atd.); Přírodovědá vycházka - 21.3.- první jarní den (změny v přírodě); Výroba výrobků na velikonoční výstavu; Zvyky a tradice (koledy, pomlázka, říkanky atd.);

DUBEN:

Noc s Andersenem - spaní ve škole (akce organizovaná ve spolupráci s rodiči); Dopravní hra (bezpečnost na silnici, první pomoc, dopravní značky apod.); Tématický výlet; Návštěva muzea MHD ve Střešovicích; Tématická vycházka, zaměřená na řešení dopravních situací; Pohybové kratochvíle - hry na hřišti i v tělocvičně; 30.4.- Slet čarodějnic;

KVĚTEN:

Lesní čarování - shrnutí celoročné aktivity ukončené zábavným kvízovým odpolednem (vše co víme o přírodě - roční období a změny v přírodě, ochrana přírody, třídění odpadů, význam léčivých rostlin - sběr bylinek, ozónová díra atd.); Malování na chodníku; Turnaj ve vybíjené, opičí dráze; Veselé recitování;

ČERVEN:

Muzeum voskových figurín; Tématické vycházky- poznávání důležitých objektů v okolí naší školy (exkurze do místné firmy); Malování na plotě; Dalejské údolí - hry v přírodě; Zahradní slavnost - odpoledne s rodiči, rozloučení se školním rokem;

Z dlouhodobého projektu – v duchu českých tradic (Člověk a svět)

Vánoce, Velikonoce, prázdniny... Prostě dny, které jsou jiné než ostatní. Dny, kdy se něco děje. My je máme také rádi, ale zdálo se nám, že je jich málo a neděje se v nich toho tolik, kolik bychom si představovali. Pokusili jsme se to změnit. Jak? Jednoduše. Zamysleli jsme se, jak se lidé bavívali v dobách, kdy nemohli zmáčknout knoflík televize, usednout k počítačové hře nebo si zajít třeba do zájmového kroužku, protože nic takového nebylo.

Zjistili jsme, že se rozhodně nenudili. Dnů , které byly jiné než ostatní a ve kterých se toho dělo víc než dost, zažili spousty. A každý si v nich přišel na své: bylo se na co dívat, co poslouchat, ochutnávat, prsty se měly čeho dotýkat a ani nos nepřišel zkrátka. O tom, že bylo třeba zapojit mozek a rozhybat tělo, už ani není nutné mluvit.

Často nám však nebylo úplně jasné, proč naši předci dělali to či ono, a uvědomili jsme si, že mnoho obyčejů dodržují lidé i dnes, aniž by měli tušení , kde se vlastně vzaly.

Proč třeba strojíme stromek zrovna v prosinci ?

Proč nosí dárky Mikuláš, když by to mohl dělat klidně někdo jiný?

Proč říkáme velikonočním vajíčkům kraslice?

Možná odpovědi na tyto otázky znáte, možná ne. Nás při jejich hledání překvapilo, kam až kořeny lidových zvyků sahají a jak jsou propletené. Zastávky na této cestě nám pomohly při vymýšlení zábav nejen pro děti, ale i nás dospělé.

OBSAH:

- **Na Tři krále** aneb **To není král, to je můj táta**
- **Masopust** aneb **Co si o tom myslíte?**
- **Velikonoce** aneb **Smrtka ven, vejce sem**
- **Pálení čarodějnic** aneb **Školní slet**
- **Svatojánská noc** aneb **Mohyláčkův poklad**
- **Dožínky** aneb **Bez práce nejsou koláče**
- **Pout', hody, posvícení** aneb **Zahradní slavnost**
- **Svatý Mikuláš** aneb **Čerti nikdy nespí**
- **Vánoce** aneb **Škola andělská**

Příklad z celoročního projektu V duchu českých tradic:

PROJEKT - VÁNOCE aneb ŠKOLA ANDĚLSKÁ

Tento projekt zahrnuje mnoho typických aktivit předvánočního období, ovšem hlavním tématem je tentokrát anděl. K němu se vztahují výtvarné práce - andělé v oknech, na stromečku apod.. Ale také vybrané koledy, pohádky, pověsti a procházky za anděly, např. do kostela. Vše, co děti v přípravné fázi vytvoří, a také to, co se naučí, bude zúročeno na vánoční besídce. Připravíme si tak spolu další vánoční dárek v podobě hezkého odpoledne.

Námět:	tradice- Vánoce, andělé, stromeček...
Kdy:	v předvánočním a vánočním čase
Kdo:	děti všech oddělení (náročnost přizpůsobená věku)
Jak:	ZPRACOVÁNÍ:
Výtvarné podněty	anděl, kostýmy andělů, vánoční stromeček a ozdoby, kapr, poutač, plakát, dárky.
Výtvarné práce	Kapr listonoš (netradiční dopis Ježíškovi, barevné papíry v kombinaci s dětskou kresbou) Notující anděl (využití starých notových zápisů) Anděl světlem malovaný (papírová vitráž na okno)
Skupinová práce	Nebe (malba na velkém formátu doplňovaná kresbami) Andělský poutač(papírové kornoutky jako peří na andělových křídlech)
Hudební podněty	koledy, vánoční hudba, zvonky, rolničky
Slovesné podněty	básničky, říkanky, koledy, pranostiky, pohádky a pověsti o andělech
Další smyslové podněty	štedrovečerní pokrmy, cukroví, purpura...
Hry a tance	andělské hrátky, skákání po obláčkách, tanec s oříšky a zvonečky
Závěrečná akce	vánoční besídka
Motivace	seznámení s tradicí českých Vánoc, anděl- posel dobra
Vyvrcholení akce	vánoční nadílka

PŘEDNOSTI

těchto projektů je velký přínos průřezových témat k rozvoji osobnosti děti v oblasti vědomostí,dovedností a schopností.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

- prolínají se a jsou zaměřena na - osobnostní, sociální a mravní rozvoj dětí, jelikož:
- projekt má motivační sílu
- je blízký logice životní reality a je přirozený. Tím vede k užitečným efektům vzdělání a výchovy
- zaměstnává a formuje celou osobnost
- učí spolupracovat
- diskutovat a formulovat názory
- učí řešit problémy
- učí tvořit, podněcuje intuici a fantazii
- učí hledat informace
- má mravní dimenzi (vnitřní kázeň, odpovědnost, tolerance) Školní vzdělávací program naší školy byl tvořen s úmyslem se co nejvíce přiblížit dnešním potřebám žáků. Je ale jisté, že je to stále otevřený dokument, s kterým budeme soustavně pracovat a doplňovat o nové poznatky, které vyplynou z praxe. Takže jsme připraveni kdykoliv do něho zasahovat a změny projednat s Radou školy.